

Motion till riksdagen 2005/06:Ju13

av **Johan Linander m.fl. (c)**
med anledning av skr. 2005/06:53

Hemlig teleavlyssning, hemlig teleövervakning och hemlig kameraövervakning vid förundersökning i brottmål under 2004

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en förbättrad parlamentarisk insyn vid myndigheternas användande av hemliga tvångsmedel.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en förbättrad redovisning till riksdagen av användandet av hemliga tvångsmedel.

Motivering

Regeringens skrivelse är en årlig redogörelse för hur reglerna i rättegångsbalken om teleavlyssning och teleövervakning samt bestämmelserna i lagen (1995:1596) om hemlig kameraövervakning har tillämpats.

Varje tillämpning av hemliga tvångsmedel, såsom hemlig övervakning eller avlyssning av enskilda och deras meddelanden, innebär i sig ett allvarligt ingrepp i den avlyssnades eller övervakades integritet. Vid all användning av tvångsmedel är det nödvändigt att göra en avvägning mellan nyttan av användandet av tvångsmedlet och det integritetsintrång som användandet innebär.

Det är oerhört viktigt med ett väl fungerade regelverk kring hur hemliga tvångsmedel får användas. En del i detta är den kontrollfunktion som riksdagens granskande av regeringens skrivelse på området utgör. Regeringens skrivelse om tillämpningen av hemlig teleavlyssning, hemlig teleövervakning och hemlig kameraövervakning utgör riksdagens underlag för att kunna överblicka hur de berörda myndigheterna tillämpar de aktuella tvångsmedlen. Det

Fel! Okänt namn på

är därför av största vikt att skrivelsen är tydlig och utförlig så att riksdagen har en möjlighet att genomföra sin ålagda granskningsuppgift.

Centerpartiet menar att det behövs en ökad parlamentarisk kontroll över myndigheternas användning av hemliga tvångsmedel och uppmanar regeringen att skyndsamt återkomma till riksdagen med ett förslag om hur tillämpningen av hemliga tvångsmedel kan underställas en ökad parlamentarisk kontroll. Om regeringen väljer att föreslå en tvångsmedelsnämnd i enlighet med det förslag som framställs i utredningen Hemliga tvångsmedel m.m. under en stärkt parlamentarisk kontroll är det viktigt att alla riksdagspartier finns representerade i nämnden samt att den redovisning nämnden en gång per år skall framställa för riksdagen skall utgöra ett bättre granskningsunderlag än regeringens skrivelse utgör i dag. Detta bör ges regeringen till känna.

Centerpartiet menar att det finns mycket kvar att önska vad gäller den redovisning som skrivelsen innehåller. I skrivelsen redovisas antalet meddelade tillstånd för tele- och kameraövervakning samt televlyssning och hur lång tid den genomsnittliga övervakningen har varat. Vidare redovisas antalet fall då åtgärden haft betydelse för förundersökningen. Vad gäller hemlig televlyssning redovisas i nära hälften av fallen där åtgärden inte haft betydelse att förundersökningen har lagts ned på grund av att brott inte har kunnat styrkas. Det behövs här en analys av varför polis, åklagare och domstol godkännt åtgärden för att tillse att en så pass integritetskränkande åtgärd bara tillåts när det verkligen är befogat. Detta blir extra viktigt då det endast var 1 begäran, av 714, om tillstånd till hemlig televlyssning som avslogs under 2004.

Centerpartiet menar att det vore önskvärt med ytterligare information som exempelvis i hur många fall användandet av ett hemligt tvångsmedel varit avgörande för en fällande dom eller i vilken mån brottsrubriceringen vid tillståndsgivning överensstämmer med brottsrubriceringen vid dom. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 18 januari 2006

Johan Linander (c)

Viviann Gerdin (c)

Claes Västerteg (c)

Agne Hansson (c)

Eskil Erlandsson (c)

Kerstin Lundgren (c)

Jan Andersson (c)